



HEDMARK
FYLKESKOMMUNE
Fylkesdirektøren

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Deres ref.:

Dato: 14.03.07.

Vår ref.: Sak. nr. 06/6152-5 Ark. K20 &13
Saksbeh. Hanne Thingstadberget
tlf. 62 54 44 60 fax. 62 54 44 90

ANG. OFFENLIG HØRING AV NOU 2006:18 "ET KLIMAVENNLIG NORGE"

Vi viser til oversendelse fra Dem datert 27.11.2006. Saken er behandlet av fylkestinget i Hedmark i møte den 06.03.2007. Vedlagt følger kopi av saksutredning og vedtak.

Med hilsen

Kjell-Erik Solbakken
fylkessjef
Samferdsel, miljø og plan

Hanne Thingstadberget
rådgiver

Vedlegg:
-Kopi av saksutredning og vedtak.

HEDMARK FYLKESKOMMUNE
SÆRUTSKRIFT AV MØTEPROTOKOLLEN
Fylkestinget
Møte 06.03.07

SAK 11/07

OFFENTLIG HØRING AV NOU 2006:18 "ET KLIMAVENNLIG NORGE"

Komiteéns innstilling til vedtak:

Komiteén legger saken fram for fylkestinget med slikt forslag til

vedtak:

- Et klimavennlig Norge" (NOU 2006:18), er et godt underlagsmateriale for statlig, regional og kommunal politikk og planlegging for å løse klimautfordringene, men det forutsettes at Regjeringen aktivt følger opp forslagene og supplerer med nødvendige virkemidler.

- Grunnlaget for klimapolitikken må være å utvikle holdninger og holdningsendringer, som vil utløse innovasjon og tiltak for å løse utfordringene. Dette kan påskyndes gjennom innføring av positive virkemidler slik at det blir enkelt og naturlig å velge de teknologiske løsningene som gir de laveste klimagassutslippene, og som generelt gir lave miljø- og helsebelastninger.

- Skog har en viktig funksjon som CO₂-lager i stående tømmer, øvrig biomasse, torv og skogsjord, og skogens rolle som CO₂-lager må utredes og utvikles videre gjennom forskningsbaserte tiltak. Dette er av spesiell interesse og betydning for skogfylket Hedmark. Skogen er viktig også som råstoff til biovarme-industrien, som også har et stort utviklingspotensiale i Hedmark.

- Det settes ned et politisk utvalg sammen med fylkestingsrepresentanter fra Oppland, supplert med medlemmer fra miljøorganisasjonene og næringslivet/industrien, som får i oppgave å utarbeide en strategi for regionale utslippsreduksjoner og en miljøhandlingsplakat for store arrangement i Innlandet. Fylkesrådet, sammen med fylkesordfører/gruppelederne får fullmakt til å utpeke medlemmer i utvalget og utarbeide mandatet.

Saken legges fram for fylkestinget med representanten Gunhild Fundlid Brevig som saksordfører.

Behandling:

Representantene Line M. Rustad (V) og Johnny Rune Hult (Frp) innvilget permisjon kl 15.45.
Til stede: 30 representanter.

Representanten Gundhild Fundlid Brevig (Sp) fremmet slikt forslag til tillegg:

Fylkestinget mener Norge bør ha ambisjoner om å redusere våre klimagassutslipp med 30% innen 2020 i forhold til Norges Kyoto-forpliktelser. Norge har som oljenasjon et stort ansvar for klimaproblemet, samtidig som vi har gode muligheter til å bidra med tiltak og ny teknologiutvikling.

Votering:

Komiteens innstilling enstemmig bifalt.

Forslag fremmet av repr. Brevig vedtatt med 27 mot 3 stemmer.

Vedtak:

- Et klimavennlig Norge" (NOU 2006:18), er et godt underlagsmateriale for statlig, regional og kommunal politikk og planlegging for å løse klimautfordringene, men det forutsettes at Regjeringen aktivt følger opp forslagene og supplerer med nødvendige virkemidler.
- Grunnlaget for klimapolitikken må være å utvikle holdninger og holdningsendringer, som vil utløse innovasjon og tiltak for å løse utfordringene. Dette kan påskyndes gjennom innføring av positive virkemidler slik at det blir enkelt og naturlig å velge de teknologiske løsningene som gir de laveste klimagassutslippene, og som generelt gir lave miljø- og helsebelastninger.
- Skog har en viktig funksjon som CO₂-lager i stående tømmer, øvrig biomasse, torv og skogsjord, og skogens rolle som CO₂-lager må utredes og utvikles videre gjennom forskningsbaserte tiltak. Dette er av spesiell interesse og betydning for skogfylket Hedmark. Skogen er viktig også som råstoff til biovarme-industrien, som også har et stort utviklingspotensiale i Hedmark.
- Det settes ned et politisk utvalg sammen med fylkestingsrepresentanter fra Oppland, supplert med medlemmer fra miljøorganisasjonene og næringslivet/industrien, som får i oppgave å utarbeide en strategi for regionale utslippsreduksjoner og en miljøhandlingsplakat for store arrangement i Innlandet. Fylkesrådet, sammen med fylkesordfører/gruppelederne får fullmakt til å utpeke medlemmer i utvalget og utarbeide mandatet.
- Fylkestinget mener Norge bør ha ambisjoner om å redusere våre klimagassutslipp med 30% innen 2020 i forhold til Norges Kyoto-forpliktelser. Norge har som oljenasjon et stort ansvar for klimaproblemet, samtidig som vi har gode muligheter til å bidra med tiltak og ny teknologiutvikling.

Ved behandlingen av saken hadde følgende representanter ordet:

Gunhild Fundlid Brevig (Sp), Njål S. Føsker (A), Torbjørn Bækkevold (A), Lars Joakim Hanssen (FrP), Bjørn Lodve Wikstrøm (A), Arnfinn Nergård (Sp), Jon A. Berge (FrP), Mari Gjestvang (Sp), Trond Enemo (H)

Saknr. 6152/06
Ark.nr. K20 &13
Saksbehandler:
Hanne Thingstadberget

SAK 11/07

OFFENTLIG HØRING AV NOU 2006:18 "ET KLIMAVENNLIG NORGE"

Saknr.: Utvalg
24/07 Fylkesrådet
11/07 Fylkestinget

Møtedato
21.02.07
06.03.07

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Fylkesrådet legger saken fram for fylkestinget med slikt forslag til

vedtak:

- Et klimavennlig Norge" (NOU 2006:18), er et godt underlagsmateriale for statlig, regional og kommunal politikk og planlegging for å løse klimautfordringene, men det forutsettes at Regjeringen aktivt følger opp forslagene og supplerer med nødvendige virkemidler.
- Grunnlaget for klimapolitikken må være å utvikle holdninger og holdningsendringer, som vil utløse innovasjon og tiltak for å løse utfordringene. Dette kan påskyndes gjennom innføring av positive virkemidler slik at det blir enkelt og naturlig å velge de teknologiske løsningene som gir de laveste klimagassutslippene, og som generelt gir lave miljø- og helsebelastninger.
- Skog har en viktig funksjon som CO2-lager i stående tømmer, øvrig biomasse, torv og skogsjord, og skogens rolle som CO2-lager må utredes og utvikles videre gjennom forskningsbaserte tiltak. Dette er av spesiell interesse og betydning for skogfylket Hedmark. Skogen er viktig også som råstoff til biovarme-industrien, som også har et stort utviklingspotensiale i Hedmark.
- Det settes ned et politisk utvalg sammen med fylkestingsrepresentanter fra Oppland, supplert med medlemmer fra miljøorganisasjonene, som får i oppgave å utarbeide en strategi for regionale utslippsreduksjoner og en miljøhandlingsplakat for store arrangement i Innlandet. Fylkesrådet, sammen med fylkesordfører/gruppelederne får fullmakt til å utpeke medlemmer i utvalget og utarbeide mandatet.

Behandling/vedtak i Fylkesrådet den 21.02.07 sak 24/07**Behandling:**

Fylkesrådets innstilling enstemmig bifalt.

Vedtak:

Fylkesrådet legger saken fram for fylkestinget med slikt forslag til

vedtak:

- Et klimavennlig Norge" (NOU 2006:18), er et godt underlagsmateriale for statlig, regional og kommunal politikk og planlegging for å løse klimautfordringene, men det forutsettes at Regjeringen aktivt følger opp forslagene og supplerer med nødvendige virkemidler.
- Grunnlaget for klimapolitikken må være å utvikle holdninger og holdningsendringer, som vil utløse innovasjon og tiltak for å løse utfordringene. Dette kan påskyndes gjennom innføring av positive virkemidler slik at det blir enkelt og naturlig å velge de teknologiske løsningene som gir de laveste klimagassutslippene, og som generelt gir lave miljø- og helsebelastninger.
- Skog har en viktig funksjon som CO2-lager i stående tømmer, øvrig biomasse, torv og skogsjord, og skogens rolle som CO2-lager må utredes og utvikles videre gjennom forskningsbaserte tiltak. Dette er av spesiell interesse og betydning for skogfylket Hedmark. Skogen er viktig også som råstoff til biovarme-industrien, som også har et stort utviklingspotensiale i Hedmark.
- Det settes ned et politisk utvalg sammen med fylkestingsrepresentanter fra Oppland, supplert med medlemmer fra miljøorganisasjonene, som får i oppgave å utarbeide en strategi for regionale utslippsreduksjoner og en miljøhandlingsplakat for store arrangement i Innlandet. Fylkesrådet, sammen med fylkesordfører/gruppelederne får fullmakt til å utpeke medlemmer i utvalget og utarbeide mandatet.

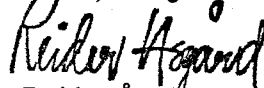
Trykte vedlegg:

- Høringsbrev fra MD, datert 27.11.2006.
- Nyhetsbrev fra Lavutslippsutvalget (Internett)

Utrykte vedlegg:

- NOU 2006:18 "Et klimavennlig Norge" (hele rapporten, finnes på www.odin.dep.no)

Hamar, 13.02.07



Reidar Åsgård
Fylkesrådsleder

FYLKESRÅDETS VURDERING OG KONKLUSJON:

OFFENTLIG HØRING AV NOU 2006:18 "ET KLIMAVENNLIG NORGE"

Lavutslippsutvalget viser i sin rapport at arbeidet med å gjøre Norge til et klimavennlig samfunn krever deltakelse fra mange aktører innen alle sektorer. Koordinering og klargjøring av arbeids- og rollefordeling mellom statlige organer, mellom de ulike forvaltningsnivåene, og mellom offentlig og privat sektor er av stor betydning. Lavutslippsutvalget anbefaler at en i oppfølgingen av utvalgets arbeid legger opp til sektorvise klimastrategier. Sett fra Hedmark fylkeskommunes side mener vi det er viktig å ha med seg at Norge er et stort land, og at utslippkildene vil variere mellom ulike deler av landet.

En annen tilnærming enn sektorvise strategier er å legge opp til lokale og regionale mål for utslippsreduksjoner. Her kan den ordinære kommune og fylkesplanleggingen etter plan og bygningsloven brukes. Formålet med denne planlegging er å se ulike sektorer i sammenheng innenfor et geografisk område. Dette vil også gi mulighet for en større grad av medvirkning fra befolkningen direkte og ulike organisasjoner. Med en slik tilnærming vil en oppnå to ting. For det første en tydeligere politisering av kommune- og fylkesplanleggingen på et svært viktig område. Dernest vil vi ha en god arena for å få ut informasjon til befolkningen som knyttes opp til synlige handlinger der folk har sine daglige gjøremål. Utvalget er opptatt av at det vil være svært viktig å komme ut med konkret informasjon om klimaproblemene for å få aksept for de tiltak som må settes inn.

Forslaget om endringer i oppgavefordelingen, der regjeringen nå vil samle mer ansvar for utviklingsoppgaver til nye regioner, gir oss nå et politisk organ som vil ha faglig kompetanse og politisk kraft til sammen med kommunene å utvikle en regional klimastrategi

Utvalget påpeker at det er betydelige utfordringer av administrativ karakter for å nå målene. Fylkesrådet er enig i at dette er en stor utfordring. Oppfølgingsansvar og virkemiddelapparatet er fragmentert, også på regionalt nivå. Å bruke planlegging etter plan og bygningsloven gir arenaer for samordning av ulike administrative og politiske organ.

Et klimavennlig Norge" (NOU 2006:18), er imidlertid et godt underlagsmateriale for statlig, regional og kommunal politikk og planlegging for å løse klimautfordringene, men det forutsettes at Regjeringen aktivt følger opp forslagene og supplerer med nødvendige virkemidler.

Grunnlaget for klimapolitikken må være å utvikle holdninger og holdningsendringer, som vil utløse innovasjon og tiltak for å løse utfordringene. Dette kan påskyndes gjennom innføring av positive virkemidler, slik at det blir enkelt og naturlig å velge de teknologiske løsningene som gir de laveste klimagassutslippene, og som generelt gir lave miljø- og helsebelastninger.

Skog har en viktig funksjon som CO₂-lager i stående tømmer, øvrig biomasse, torv og skogsjord, og skogens rolle som CO₂-lager må utredes og utvikles videre gjennom forskningsbaserte tiltak. Dette er av spesiell interesse og betydning for skogfylket Hedmark. Skogen er viktig også som råstoff til biovarme-industrien, som også har et stort utviklingspotensiale i Hedmark.

Selv om regionnivået i utgangspunktet ikke har så mange direkte virkemidler knyttet til klima, viser det seg at det er mye fylkeskommunen likevel kan gjøre. Som regional utviklingsaktør er

fylkeskommunen partner og veileder i regional planlegging, by- og regionplanlegging, og "utviklingsagent" sammen med kommuner, FOU-miljøer, Innovasjon Norge, energiselskaper, mv. Konkret kan for eksempel Plan- og bygningsloven brukes for å redusere transportbehovet.

Fylkesrådet ønsker at Fylkestinget i Hedmark setter ned et politisk utvalg sammen med fylkestingsrepresentanter fra Oppland, supplert med medlemmer fra miljøorganisasjonene, som får i oppgave å utarbeide en ordning med regionale miljøkvoter og en miljøhandlingsplakat for store arrangement i Innlandet. Dette vil være et konkret og viktig bidrag fra det regionale nivået i miljøarbeidet i Innlandet.

Fylkesrådet mener at "Klima" kontinuerlig må på den politiske dagsorden, som et grunnleggende insitament for handling. Samtidig er det avgjørende at Lavslippsutvalgets utredning følges opp med økonomiske tiltak. Fylkesrådet vil ut fra dette støtte hovedtrekkene i den offentlige utredningen om vegen fram til et klimavennlig Norge.

SAKSUTREDNING:

OFFENTLIG HØRING AV NOU 2006:18 "ET KLIMAVENNLIG NORGE"

Innledning

NOU 2006.18 "Et klimavennlig Norge" er framlagt av "Lavutslippsutvalget", oppnevnt ved Kgl. res. 11.03.2005. Rapporten er å finne i fulltekst på www.odin.dep.no. Utvalgets mandat var å utrede hvordan Norge kan oppnå 50-80 prosent reduksjon av klimagassutslippene innen 2050. Utvalget skulle også utrede kostnader og eventuelle andre konsekvenser ved en slik målsetting, inkludert en sammenligning med tilsvarende reduksjon i andre land.

To hovedscenarier er utredet; "lavutslippsbanen" og "referansebanen" (trendalternativet). Rapporten gir konkrete tilrådinger om handling og estimerer effekten av disse. Utgangspunktet er Norges forpliktelser etter Kyoto-protokollen.

Utredning

Hvorfor bør Norge redusere sine klimagassutslipp med om lag to tredjedeler fra dagens nivå?

Lavutslippsutvalget understreker at vi står overfor et alvorlig og akselererende klimaproblem som følge av menneskeskapte utslipp av klimagasser. Konsekvensene av dette er mange og uoversiktlige – med muligheter for omfattende skadevirkninger. For å få situasjonen under kontroll er det nødvendig med store kutt i de globale klimagassutslippene. En rettferdig fordeling av disse tilsier at de rike landene bør redusere sine klimagassutslipp med omkring to tredjedeler fra dagens nivå innen midten av dette århundre.

Er det rimelig at Norge med mindre enn to promille av de globale utslippene reduserer sine utslipp? Utvalget mener at svaret er ja - av flere grunner. For det første er det slik at svært mange land har små utslipp sett i global målestokk. De fem landene som har størst utslipp, står alene for om lag halvparten av de globale utslippene. Om resten av landene med små utslipp ikke skulle bidra til utslippsreduksjoner, vil vi aldri klare å få klimasituasjonen under kontroll.

For det andre er det rimelig, som nedfelt i FN's klimakonvensjon, at rike land går foran og begrenser sine utslipp av klimagasser før land med sosiale og økonomiske utviklingsbehov pålegges begrensninger. Norge er uten tvil ett av de landene som ut fra dette perspektivet bør gå inn for å begrense utslippene sine.

Endelig mener utvalget at klimaproblemet vil gjøre det nødvendig og ønskelig ut fra egeninteresse å redusere utslipp før eller siden. De landene som tidlig utvikler nødvendig klimavennlig teknologi, vil kunne få et fortrinn i en framtidig næringsutvikling, og vil dermed kunne posisjonere seg gunstig i et kommende marked for slik teknologi.

I dag står petroleumsvirksomheten, prosessindustrien, transport og annen aktivitet – som oppvarming, jordbruk og avfallsdeponier – for om lag en fjerdedel av utslippene hver. Framtidige utslippsnivåer er usikre og bestemmes av både nasjonal og internasjonal utvikling.

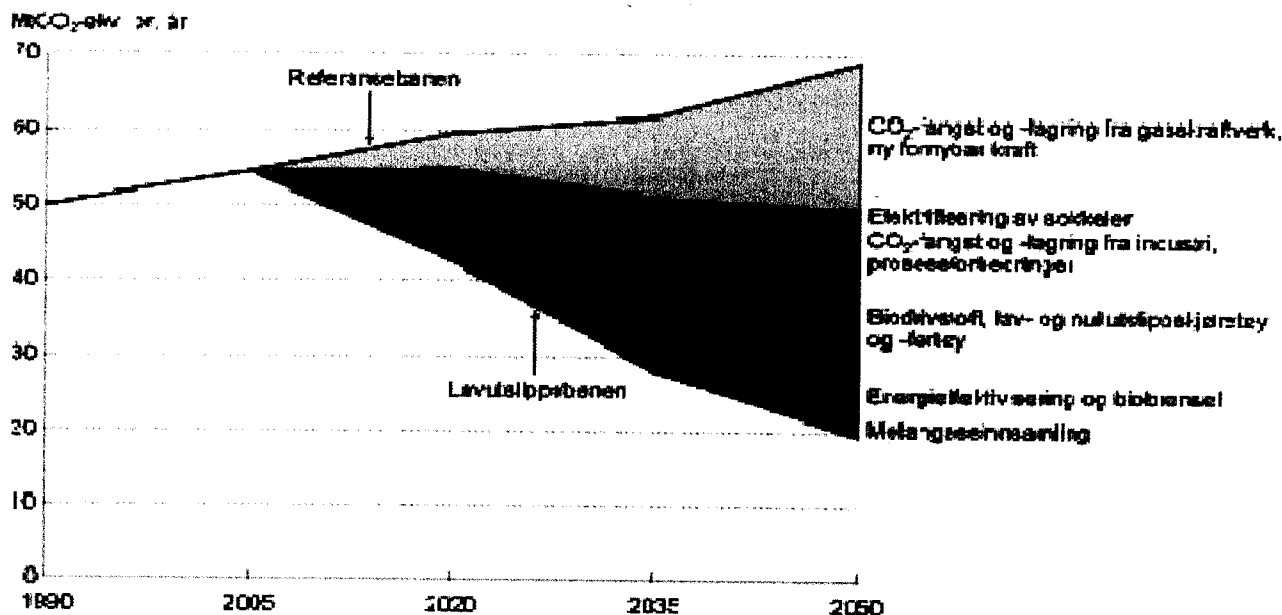
Om utvalgets helhetsløsning

Lavutslippsutvalget har laget et scenario for hvordan utslippsutviklingen kan bli framover – en såkalt referansebane. Klimagassutslippene i Lavutslippsutvalgets referansebane i 2050 er omtrent 70 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Utslippene er fordelt med cirka en fjerdedel på hver av kildene elektrisitetsproduksjon, prosessindustri, transport og øvrig aktivitet – som petroleumsaktivitet, oppvarming, jordbruk og avfallsdeponier.

Utvalget har identifisert 15 tiltak som til sammen vil sikre nødvendig reduksjon i norske utslipp i et langsiktig perspektiv. Tiltakene retter seg i hovedsak mot spesifiserte og store utslippskilder, med unntak av to mer grunnleggende tiltak som utvalget ser på som en forutsetning for at de øvrige tiltakene skal bli realisert.

Kilde til utslipp		Tiltak
Grunnleggende tiltak	1	Langsiktig nasjonal innsats for klimainformasjon - en kontinuerlig klimakampanje med god og saklig faktainformasjon
	2	Utvikling av klimavennlige teknologier - langsiktig satsing på Lavutslippsutvalgets teknologipakke 1)
Transport	3	Innfasing av lav- og nullutslippskjøretøy; hybrid, lette dieserbiler, el-biler, brenselcellebiler
	4	Innfasing av CO ₂ -nøytralt drivstoff; bioetanol, biodiesel, biogass, hydrogen
	5	Redusere transportbehovet gjennom bedre logistikk og byplanlegging
	6	Utvikling og innfasing av lavutslippsfartøy (sjøtransport)
Oppvarming	7	Energieffektivisering i bygg; strengere standardkrav, miljømerking, støtteordninger
	8	Overgang til CO ₂ -nøytral oppvarming; bioenergi, solvarme, varmepumper mv.
Jordbruk og avfallsdeponi	9	Innfasing av metan og utnyttning av dette til energiformål
Prosessindustri	10	CO ₂ -fangst og -lagring fra industri med store punktutslipp
	11	Teknologiske prosessforbedringer i kraftkrevende industri
Petroleumsvirksomhet	12	Elektrifisering av sokkelen, og større del av anleggene plassert på land
Elektrisitetsproduksjon	13	Utbygging av fornybar kraft; vindkraft, småkraftverk
	14	CO ₂ -fangst og -lagring fra gass- og kullkraftverk
	15	Opprusting og effektivisering av el-nettet.

1) Teknologipakken gjelder økonomiske rammevilkår og forskning vedrørende CO₂-fangst og -lagring, vindkraft (spes. til havs), pellets- og rentbrennende ovner, biodrivstoff, solceller, hydrogenteknologier, varmepumper og lavutslippsfartøy.



Illustrasjon av helhetsløsningen. Årlige utslipp av klimagasser historisk, i Lavutslippsutvalgets referansebane og i den foreslåtte lavutslippsbanen 1990-2050.

Lavutslippsutvalget har fått gjennomført beregninger som viser at de nasjonale kostnadene ikke behøver å bli store, forutsatt at tiltakene settes inn i etter hvert som det er behov for fornyelse og dersom klimavennlige løsninger velges systematisk ved nyinvesteringer. Satsing på utdanning, forskning, utvikling og utprøving av klimavennlige teknologier vil uansett gi samfunnet teknologiske kunnskaper.

Selv om utbygging av utstyr og liknende skal skje i et naturlig tempo, er det viktig at nødvendige politiske signaler og rammebetingelser allerede nå gis for å få til en mer klimavennlig utvikling framover.

Sammen med industri, energileverandører og organisasjoner, må norsk forvaltning og beslutningstakere gjennomføre følgende tiltak i inneværende stortingsperiode:

- Informasjonstiltak knyttet til klimaproblemet – gjennom langvarig statstøtte til informasjon om klimaproblemet og om hvordan hver enkelt kan bidra til å redusere utslipp uten å få redusert livskvalitet.
- Støtte til Lavutslippsutvalgets foreslåtte teknologipakke og støtte til den teknologisatsingen som Forskningsrådets klimaforskningsutvalg anbefaler – gjennom store og langsiktige bevilgninger til prioriterte forskningsoppgaver. Disse forskningsoppgavene omfatter forskning for økt forståelse av beslutningsprosesser tilknyttet klimatiltak.
- Videreutvikling av teknologiske nyvinninger gjennom etablering av pilot- og demonstrasjonsprosjekter.
- Realisering av CO₂-fangst og -lagring i alle gass- og kullkraftverk.
- Satsing på lav- og nullutslippskjøretøy – gjennom mer miljøtilpassede bilavgifter, statlige innkjøp, statlige pålegg og gjennom sikring av omsetningen av biodrivstoff – til minst fem prosent av omsetningen innen 2009.

- Økt satsing på CO2-nøytral fyring – gjennom støtte til varmesystemer basert på biobrensel og varmepumper, samt med innføring av returpant på gamle olje- og gasskjeler.
- Økt satsing på energieffektivisering – gjennom skjerpete bygningsstandarder for energiforbruket per kvadratmeter i bygg.
- Etablering av tydelige, stabile og langsiktige støtteordninger til utvikling av fornybare energikilder. Her må også energileveranser til varmemarkedet inkluderes.
- Stimulering av klimavennlige offentlige innkjøp gjennom omfattende motivasjons- og opplæringstiltak blant relevante ansatte og gjennom sterkere håndheving av reglene for offentlige innkjøp.
- Sektorvise tiltaksplaner og forslag til virkemidler fra departementene – med mål om et klimavennlig Norge.
- Aktivt arbeid for at det europeiske kvotehandelsystemet og systemet under Kyoto-protokollen videreutvikles og for at flere land og sektorer tar på seg bindende utslippsforpliktelser.

Fylkesrådets drøfting

I global målestokk er Norge sine klimautslipp små. USA, Kina, Russland, Japan og India står alene for mer enn halvparten av utslippene. Målt pr. innbygger vil likevel nordmenn komme dårlig ut. Ut fra dette, og ellers generelt, bør det være innlysende at Norge tar et vesentlig ansvar for å løse utfordringene. Norge er et av verdens rikeste land, og rikdommen er i stor grad bygget opp på grunnlag av petroleumsaktivitet med tilhørende klimagassutslipp. Om ikke Norge skulle være i stand, hvem skal en da ha forventinger til?

Ut fra rapporten kommer det klart fram at klimakostnadene vil øke etter hvert. Norge har ressurser til å være offensiv og ledende i den teknologiske utviklingen. Dette er å regne som et gunstig utgangspunkt i et scenario som svært sannsynlig medfører gjennomgripende globale endringer. Det kan til og med være lønnsomt på sikt.

Vårt samfunn i dag er i stor grad organisert med utgangspunkt i rikelig tilgang til fossil energi. Det gjelder så vel makroøkonomisk som privatøkonomisk. I hverdagen betyr dette at det fossilbaserte handlingsrommet ligger innebygget i strukturer og rammevilkår. Det klimavennlige alternativet finnes, men forutsetter i langt større grad at en gjør personlige, kunnskapsbaserte valg, og at en på denne måten stiller seg på sidelinja av det tilrettelagte samfunnet.

Det framstår derfor som riktig når lavutslippsutvalget fokuserer på nasjonale, teknologibaserte grep i lista over tiltak. I den politiske hverdagen er en likevel avhengig av allmennhetens sin aksept. Publisiteten i kjølvannet av FN sin klimarapport kan tyde på at denne aksepten er i ferd med å bre seg, også internasjonalt.

De to generelle punktene i tiltakslista er et svar på kravet om politisk aksept. Disse to tiltakene kan sikre at klimaspørsmål er kontinuerlig på dagsorden i Norge. De to tiltakene må imidlertid vinkles slik at en i langt større grad synliggjør det klimavennlige handlingsrommet, og at en underbygger dette med rammevilkår og teknologi.

Fylkesrådet mener at det må bli en selvfølge at "Klima" kontinuerlig er på den politiske dagsorden, som et grunnleggende insitament for handling. Samtidig er det avgjørende at Lavslippsutvalgets utredning følges opp med tiltak og virkemidler, også økonomiske. Fylkesrådet vil ut fra dette støtte hovedtrekkene i den offentlige utredningen om vegen fram til et klimavennlig Norge.